

บทที่ 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อุทิศ(2539) ผลกระทบของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นอาจเป็น ได้ทั้งด้านบวกและลบทั้งในเชิงเศรษฐกิจ และการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ในการพัฒนาด้านการเกษตร การแพทย์ และวิทยาศาสตร์ ในหลายสาขา ตลอดจนแพร่กระจายโรคมานุษย์ด้วย ซึ่งในเรื่องของความหลากหลายทางชีวภาพ ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นมีผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพทั้งในด้านบวกและลบ โดยที่ผลกระทบใน ทางบวกคือ สิ่งมีชีวิตหลายชนิดที่เข้าไปอยู่ในระบบนิเวศบางแห่งที่มีใช้ถิ่นกำเนิดของตัวเอง สามารถ ปรับตัวได้ดี โดยไม่ได้ก่อให้เกิดการสูญหายหรือลดความสมบูรณ์ของอีกชนิดหนึ่งชนิดใดที่เป็นชนิด พันธุ์ในท้องถิ่น และอาจเป็นฐานในระดับการเสพ ในพื้นที่แห่งแล้งหลายแห่งได้มีการนำเอาพืชทนแล้ง ไปปลูกโดยเฉพาะไม้พุ่ม ไม้ใหญ่ เพื่อที่จะเป็นแหล่งพักพิงของสัตว์ป่าและก่อความชุ่มชื้นแก่ระบบ นิเวศ แต่ก็ยังไม่มีกรณีให้เห็นอย่างชัดเจน สำหรับผลกระทบในทางลบ ได้มีการศึกษาในเกือบทุกส่วน ของโลก ที่สำคัญ คือ 1. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงต่อองค์ประกอบของชนิดพันธุ์ในระบบ นิเวศบางระบบนิเวศ (ลดความหลากหลายทางชีวภาพด้าน โครงสร้าง เพิ่มมวลชีวภาพ ขัดขวางพลวัตร ของสังคมพืช การลุดล้าเข้าไปในสังคมพืชธรรมชาติ) 2. ก่อให้เกิดผลกระทบต่อพันธุ์พื้นเมือง ได้แก่ การแก่งแย่งกับชนิดพันธุ์พื้นเมืองที่มีลักษณะทางนิเวศวิทยาใกล้เคียงกัน การนำโรคและพยาธิเข้ามาใน พื้นที่และระบาดสู่ชนิดพันธุ์พื้นเมืองที่มีภูมิคุ้มกันอ่อนจนอาจสูญหายไป หรือกลายเป็นปัญหาการ เพิ่มพูนของประชากร สัตว์ต่างถิ่นอาจเป็นสัตว์ผู้ล่าที่สำคัญและทำให้สัตว์พื้นเมืองบางชนิดถูกล่าหมด ไปหรืออยู่ในสภาวะลำบาก 3. ก่อผลกระทบต่อพันธุกรรมของสัตว์พื้นเมือง

ฉวีวรรณ(2539) กล่าวถึงผลกระทบจากการนำไม้ต่างถิ่นเข้ามาในประเทศดังนี้ 1. นำหรือ แพร่กระจายแมลงศัตรูและโรค เช่น ในประเทศมาเลเซียได้มีการปลูกกระถินเทพา(*Acacia mangium*) กันมากเนื่องจากเป็นไม้โตเร็ว พุ่มสวยงาม สามารถใช้เนื้อ ไม้ทำประโยชน์ได้หลายอย่าง แต่เมื่อถึงอายุที่ นำมาใช้งานได้ จะพบว่าเป็น โรคไส้ฟัก ประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน โรคที่เกิดกับกระถินเทพาเป็นเชื้อที่มี อยู่แล้วในประเทศไทย แต่กระถินเทพาเป็นตัวแพร่กระจายโรคได้เป็นอย่างดี 2. ทำลายระบบถิ่นที่อยู่ อาศัย(Habitat loss) ไมยราบยักษ์เป็นตัวอย่างที่ดี ซึ่งพบขึ้นทั้งในหรือใกล้เขตอุทยานแห่งชาติ ป่าสงวน แห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ที่มีแหล่งน้ำ ไมยราบยักษ์สามารถแก่งแย่งและเอาชนะพืชท้องถิ่น ทำให้ องค์ประกอบของพันธุ์ไม้ในป่าผิดไปจากเดิม สัตว์ที่เคยอาศัยอยู่บริเวณนั้นต้องย้ายที่อยู่เพราะว่า ถิ่นอาศัยเปลี่ยนไป 3. เป็นวัชพืช(Invasion as weed) ในทางป่าไม้ไม่ชัดเจนแต่มีแนวโน้มว่าจะเกิดขึ้นได้ เช่น *Acacia holosericea* ที่นำเข้ามาจากประเทศออสเตรเลียมาทดลองปลูก วัควายชอบกินเมล็ด และนำพา ไปกับมูลทำให้มีการกระจายไปในพื้นที่กว้าง อาจกลายเป็นวัชพืชได้ถ้าไม่มีการควบคุมที่ดี

สำนักวิจัยการอนุรักษ์ป่าไม้และพันธุ์พืช, 2552 ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน หมายถึง ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่เข้ามาแล้วสามารถตั้งถิ่นฐานและมีการแพร่กระจายได้ในธรรมชาติ เป็นชนิดพันธุ์เด่นในสิ่งแวดล้อมใหม่ (dominant species) และเป็นชนิดพันธุ์ที่อาจทำให้ชนิดพันธุ์ท้องถิ่นหรือชนิดพันธุ์พื้นเมืองสูญพันธุ์ รวมไปถึงส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพและก่อให้เกิดความสูญเสียทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสุขอนามัย

พันธุ์ไม้ต่างถิ่น (Alien plants) หมายถึงชนิดพันธุ์พืชที่ไม่เคยปรากฏในถิ่นใดถิ่นหนึ่งมาก่อน แต่ได้ถูกนำเข้ามาหรือเดินทางเข้ามาอีศครองและดำรงชีพอยู่ในถิ่นหนึ่ง ซึ่งอาจอยู่ได้อย่างดีหรือไม่ดีนั้น ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของปัจจัยแวดล้อมและการปรับตัวของชนิดพันธุ์ไม้นั้นๆ (สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2544)

